

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 212.876 van 29 april 2011
in de zaak A. 198.624/XIV-32.742**

In zake :

1. Igor VEYS
2. Kenny BOLLE
3. Besik BIDZINASHVILI
4. Ivan STANDAERT
5. Siegfried LEPERE
6. Kristof MOERKERKE
7. Dirk BERGMANS
8. Stefaan BAETE
9. Désiré HEYNDRICKX
10. Medard FORRÉ
11. Timothy VANDAMME
12. Willem BOSTYN
13. Redouan KARBOUE
14. Youssef ZAATER
15. Jeremy VAN D'HUYNSLAGER,
16. Pascal JANSSENS
17. Sven VLASSEN BROECK
18. Gilles POELVOORDE
19. Freddy COELUS
20. Gabriel CORTHAUT
21. Luc DESMET
22. Kipi NEDI
23. Hendrik CORNELLE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Leliaert
kantoor houdend te 8000 Brugge
Elf-Julistraat 32
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT,
vertegenwoordigd door de minister van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Peter Vergucht en Cecilia Conradi
kantoor houdend te 1700 Dilbeek
Ninoofsesteenweg 255

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 27 december 2010, strekt tot de nietigverklaring en de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit (interne dienstmededeling aan de gedetineerden) van de directie van het Penitentiair Complex Brugge, van 29 oktober 2010 betreffende organisatie polyvalente zaal met ingang vanaf 3 november 2010 en voorlopig van kracht tot 15 februari 2011.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 april 2011 .

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Natasha Baert, die in eigen naam en loco advocaat Stijn Leliaert verschijnt voor de verzoekers, Timothy Vandamme die verschijnt in persoon en advocaat Peter Vergucht, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekende partijen zijn gedetineerd in de gevangenis van Brugge, waar zij zijn ondergebracht in de afdeling mannen 1.

2. Op 28 oktober 2010 wordt een protocol van akkoord tussen de overheid en de syndicale organisaties van het penitentiair complex Brugge afgesloten, waarbij met het oog op de problematiek van de intrekking van rusten en het garanderen van de veiligheid binnen de inrichting, enkele afspraken worden gemaakt. In dit akkoord wordt tijdens de overgangsperiode lopende vanaf 15 november 2010 tot maximaal 15 februari 2011 het regime van de polyvalente zaal als volgt georganiseerd:

“ -tijdens de weekdays: alternerende organisatie van het regime.
-tijdens de zaterdag en zondag: gegarandeerd organisatie van het regime.”.

3. Op 29 oktober 2010 wordt het voormelde regime in een interne dienstmededeling ten aanzien van de gedetineerden vastgelegd:

“Betreft : organisatie polyvalente zaal

Vanaf woensdag 3/11/2010 gaat een nieuwe regeling van kracht met betrekking tot de polyvalente zaal.

Weekdagen :

Er zal tijdens de weekdays alternerend polyvalente zaal gegeven worden. Dit wil zeggen dat er afwisselend per verdiep polyvalente zaal wordt georganiseerd.

Concreet:

Week van 01/11/2010: woensdag polyvalente zaal op eerste verdieping, donderdag op tweede verdieping, vrijdag op eerste verdieping.

Week van 08/11/2010: maandag op tweede verdieping, dinsdag op eerste verdieping, woensdag tweede verdieping etc....

Weekend:
Op zaterdag en zondag blijft de huidige regeling inzake polyvalente zaal ongewijzigd.
Deze regeling is voorlopig van kracht tot 15/2/2011.”.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Toepassing korte debattenprocedure

Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4.1. De verzoekende partijen voeren aan dat de interne dienstmededeling van 29 oktober 2010 hun rechtstoestand onmiddellijk, rechtstreeks en op ernstige wijze raakt ingevolge het verlies van dagelijkse ontspanningsmogelijkheden in de polyvalente zaal. Overeenkomstig de Circulaire 28/IV van 20 december 1991 wordt de rechtspositie van een gedetineerde geraakt, telkens een (reeds verkregen) gunst wordt weggenomen of een tuchtsanctie wordt opgelegd. De verzoekende partijen hebben reeds jaar en dag de mogelijkheid om dagelijks de polyvalente zaal te gebruiken, zodat de bestreden beslissing als een intrekking van een gunst moet worden aanzien. De bestreden beslissing raakt aan het recht op een menswaardige detentie van de verzoekende partijen. Inzake de regeling voor de polyvalente zaal werd in 2007 nog duidelijk in het bij de Kamer ingediende jaarverslag vermeld dat het niet inrichten van een polyvalente zaal de druk en spanning bij de gedetineerden verhoogt. Het belang van ontspanning en recreatie wordt tenslotte ook benadrukt in de “European Prison Rules 2006”.

4.2. De verwerende partij voert aan dat de bestreden beslissing geen voor de Raad van State aanvechtbare handeling uitmaakt. De bestreden beslissing strekt ertoe het gebruik van de polyvalente zaal in de gevangenis te regelen en is derhalve een maatregel van inwendige orde, die genomen wordt in het belang van de dienst, die betrekking heeft op de interne organisatie van de dienst en de goede

werking ervan helpt te verzekeren. Deze maatregel heeft geen rechtsgevolgen en wordt niet ten aanzien van één enkel individu genomen, maar ten aanzien van een groep mensen. Een dergelijke maatregel kan wel negatieve feitelijke gevolgen met zich meebrengen. Volgens een vaste rechtspraak van de Raad van State zijn maatregelen die uitsluitend of hoofdzakelijk zijn ingegeven door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen louter maatregelen van inwendige orde. De bestreden beslissing is in geen enkel opzicht ingegeven door de wil om de verzoekende partijen te bestraffen voor hun gedrag, maar is overeenkomstig het protocol van overeenkomst van 28 oktober 2010 louter ingegeven door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen. De rechtstoestand van de verzoekende partijen wordt niet aangetast of gewijzigd. Het is niet zo dat de verzoekende partijen voor het overige op hun cel opgesloten blijven. Zelfs al zou de bestreden beslissing een ordemaatregel inhouden, dan nog is de Raad van State, gelet op het arrest DE SMEDT, niet bevoegd om deze maatregel te vernietigen of te schorsen. De Raad van State kan zich enkel uitspreken over tuchtmaatregelen.

Beoordeling

5.1. De directeur van een strafinrichting is belast met de zorg voor de goede werking van en de goede orde in de strafinrichting en kan met het oog daarop ten aanzien van wie in de strafinrichting is opgenomen, een veelheid van maatregelen nemen die zekere ongemakken of onaangenaamheden kunnen meebrengen. In zoverre die maatregelen uitsluitend of hoofdzakelijk zijn ingegeven door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen, doen zij zich voor als loutere maatregelen van inwendige orde, waartegen in principe geen annulatieberoep openstaat.

Het is anders wanneer de maatregel er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt één of meerdere gedetineerden te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. Zulke maatregel is dan in de eerste plaats gemotiveerd door het schuldig bevonden gedrag van de gedetineerde(n), waarvoor

de directeur de gedetineerde(n) wil doen boeten. Een dergelijke maatregel is wel voor vernietiging vatbaar.

5.2. De bestreden maatregel blijkt niet te zijn ingegeven door de wil om de verzoekende partijen voor hun gedrag te bestraffen, maar strekt ertoe het gebruik van de polyvalente zaal van de gevangenis te regelen, op grond van het “protocol van akkoord tussen de overheid en de syndicale organisaties PC Brugge” van 28 oktober 2010. Het algemeen principe van dit protocol luidt als volgt: “Het uitgangsprincipe van iedere reorganisatie en inzet van personele middelen moet zijn dat een zo optimaal mogelijk detentieregime voor de gedetineerden wordt georganiseerd in veilige omstandigheden”. Gelet op het voormelde moet de bestreden beslissing als een loutere maatregel van inwendige orde worden beschouwd, waartegen geen annulatieberoep openstaat.

De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en het beroep tot nietigverklaring zijn onontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep tot nietigverklaring en de vordering tot schorsing.

2. De verzoekers worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 4025 euro, elk voor een drieëntwintigste.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 april 2011,
door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Stephan De Taeye,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Christophe Verhaert

Stephan De Taeye